

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/299/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216215249
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1216215249.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobcu: W.. C. O., nar. XX.X.XXXX, J. X, J., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., Piaristická 46/276, Trenčín, IČO: 36 837 857, proti žalovanej: G.. X. J., nar. XX.X.XXXX, J. XX, J., zastúpená: JUDr. Dagmar Farkašová, advokátka, Štúrova 11, Bratislava, o zaplatenie 4 600 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 25.4.2017, č.k. 12C/128/2016-46, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi sa proti žalovanej **p r i z n á v a** nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 600 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4 600 eur od 18. 10. 2014 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku rozhodnutia ďalej priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 46 ods.1, § 121 ods.3, § 517 ods.1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „Občiansky zákonník“), keď po prejednaní veci v neprítomnosti strán (§ 180 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „C.s.p.“) dospel k záveru o opodstatnenosti žaloby. V spore mal za preukázané, že žalobca ústne uzavrel so žalovanou zmluvu o pôžičke (zákon pre platnosť zmluvy o pôžičke nevyžaduje osobitnú formu), na základe ktorej poukázal žalovanej dňa 17. 7. 2014 na bankový účet vedený v Tatra banke, a.s. sumu 5 000 eur. Žalovaná sa zaviazala požičané peniaze zo zmluvy vrátiť žalobcovi do 3 mesiacov odo dňa poukázania peňažnej sumy na bankový účet žalobcu, avšak z požičanej sumy uhradila žalobcovi len 400 eur. Keďže žalovaná žalobcovi zvyšnú časť 4 600 eur (5 000 eur - 400 eur) nevrátila, súd prvej inštancie žalovanú zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 4 600 eur.

3. O úrokoch z omeškania s plnením peňažného dlhu a o ich výške rozhodol súd prvej inštancie podľa § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 rekonštruovaného nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1. 2. 2013. Žalovaná sa dňa 18. 10. 2014 dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, žalobca mal tak nárok domáhať sa proti žalovanej zaplatenia úrokov z omeškania vo výške, ktorá je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, čo je v danom prípade úrok vo výške 5,05 % ročne.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. zohľadňujúc plný úspech žalobcu v spore.

5. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na nové konanie. Odvolateľka namietla pravdivosť tvrdenia žalobcu o tom, že si od neho požičala sumu na základe ústnej dohody sumu 5 000 eur, ktorú ani nesplácala. Z výpisu bankového účtu, na ktorý mal dispozičné právo aj jej manžel zistila, že takáto suma jej prišla na účet, túto sumu si však zapožičal jej manžel W.. C. J.. On dával prevodný príkaz na zaplatenie splátky a taktiež on predmetné financie použil na zaplatenie nejakého dlhu vo Fitcentre. Rozsudok súdu prvej inštancie je nesprávny a vyneseny na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolateľka dala do pozornosti odvolacieho súdu, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp.zn. 15C/156/02 bolo od novembra 2002 zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a ona a W.. C. J. nadobúdajú vlastníctvo a aj záväzky na vlastný účet.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť a zaviazat' žalovanú k povinnosti nahradiť mu trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%. Uviedol, že v konaní bola dostatočne preukázaná oprávnenosť jeho nároku na zaplatenie sumy 4 600 eur, keď žalovaná do dňa podania odvolania nerozporovala existenciu pôžičky, ktorá jej bola poskytnutá na jej účet. Žalovaná sa na jednej strane v odvolaní odvoláva na skutočnosť, že nevedela o existencii pôžičky (čo deklarovala priloženým Čestným prehlásením W.. C. J. zo dňa 16.6.2017) a na druhej strane uvádza, že z výpisu z bankového účtu, na ktorý mal dispozičné právo aj jej manžel zistila, že takáto suma prišla na účet, avšak ona si túto sumu nezapožičala, túto sumu si zapožičal jej manžel. Z jej zmätočného prejavu je zjavné, že žalovaná zavádza a prekrúca skutočnosť z dôvodu, aby sa vyhla úhrade pôžičky. Žalovanej bol zasielaný poštou doporučené predchádzajúcim právny zástupcom Pokus o zmier, ktorý ale účelovo nepreberala, tak ako účelovo nepreberala aj korešpondenciu zo súdu. Žalovaná mala dostatok príležitostí vyjadriť svoj názor k predmetnému sporu, na adrese, ktorá je totožnou s jej adresou uvedenou v odvolaní. nepreberala korešpondenciu zasielanú jej súdom a v odvolaní neodôvodnila dôvod neúčasti na pojednávaní a ani svoju nečinnosť.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

8. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.), sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom súd prvej inštancie dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vypořiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 C.s.p.). Z uvedeného dôvodu využíva možnosť danú mu ust. § 387 ods.2 C.s.p. v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V záujme vypořiadania sa s odvolacími námietkami žalovanej uvádza nasledovné.

9. Ako prvoradé zdôrazňuje, že sporové konanie je ovládané hlavne princípom kontradiktórnosti a prejednávacím princípom, ktoré predurčujú, že ťarchu a zodpovednosť za výsledok konania nesú hlavne účastníci. Medzi povinnosť účastníkov v sporovom konaní patrí predovšetkým tvrdenie rozhodných skutočností a navrhovanie dôkazov (tzv. povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť), prostredníctvom ktorých poskytujú informácie potrebné pre rozhodnutie. Každé skutkové tvrdenie a každý navrhnutý dôkaz musí najprv vychádzať z vlastnej vedomosti účastníka o jeho existencii a obsahu. Vo všeobecnosti teda platí, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje toto účastníka konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí.

10. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 C.s.p.). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

11. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeľovaniu.

12. Skutočnosti a dôkazy, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť (výnimky formuluje ust. § 366 C.s.p.). V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvoinštančnom konaní neboli stranami produkované.

13. Právo strany sporu, aby vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti s možnosťou vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, zaručené čl. 48 Ústavy SR znamená, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Uvedená požiadavka je vyjadrená aj v ust. § 160 ods.1 C.s.p., podľa ktorého súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Osobitné prípady poučovacích povinností formuluje Civilný sporový poriadok v jednotlivých ustanoveniach s cieľom dosiahnuť špeciálny prístup v kontexte konkrétnej procesnej situácie. Je vždy na strane sporu, či náležite využije možnosti, ktoré sa jej v súdnom konaní ponúkajú. V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že práve žalobca nesie zodpovednosť za to, že prezentuje súdu konzistentné skutkové tvrdenia podporené dôkazmi. Pokiaľ túto povinnosť nesplní, prejaví sa to v rozhodnutí vo veci samej. Nedostatky v procesnej aktivite strany nemôže súd v sporovom konaní riešiť ani prostredníctvom inštitútu špeciálneho procesného poučenia podľa § 129 ods.1 C.s.p., pretože daná regulácia upravuje len dôsledky nedostatkov vo formálnych náležitostiach žaloby, nie jej materiálnu podstatu.

14. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou zo dňa 20. 9. 2016, doručenu súdu dňa 23. 9. 2016, domáhal uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 4 600 eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 18. 10. 2014 do zaplataenia a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná si od neho na základe ústnej dohody požičala peňažnú sumu vo výške 5 000 eur, ktorú jej dňa 17.7.2014 poukázal prevodom na bankový účet žalovanej vedený v P. J., S..D... Podľa tvrdenia žalobcu sa so žalovanou dohodli, že požičanú sumu vo výške 5 000 eur žalovaná splatí v lehote do 3 mesiacov odo dňa poukázania peňažnej sumy na jej bankový účet. Žalovaná mu uhradila iba časť z požičanej sumy, a to vkladom na jeho bankový účet vo výške 400 eur dňa 14. 8. 2015 a napriek výzvam, zostávajúcu časť záväzku riadne a včas nesplnila. V prílohe žaloby žalobca pripojil listinné dôkazy - nedatovaný Pokus o zmier adresovaný žalovanej a Výpisy z účtu žalobcu vedeného v Tatra banke a.s. z ktorých vyplýva, že dňa 17.7.2014 poukázal žalobca na účet žalovanej sumu 5 000 eur s označením „pôžička“ a dňa 14.8.2015 na účet žalobcu vložil W. C. J. vklad v hotovosti vo výške 400 eur. Okresný súd Bratislava II v platobnom rozkaze zo dňa 11.10.2016, č.k. 12C/128/2016-15 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi v lehote 15 dní istinu vo výške 4 600 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4 600 eur od 18.10.2014 do zaplataenia a náhradu trov konania vo výške 276 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 407,02 eur. Obom stranám sporu súčasne s platobným rozkazom doručoval Poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu (§ 89, § 125 ods.3, §

153 v spojení s § 149, § 154, § 167 ods.2, § 273, § 102,, § 101, § 16 ods.2,3, § 116, § 52 ods.1 v spojení s § 49, § 53, § 52 ods.2, § 58, § 185 ods. C.s.p.), vrátane poučenia týkajúceho sa prostriedkov procesného útoku, procesnej obrany a koncentrácie konania a žalovanej žalobu s prílohami. Žalovanej doručoval písomnosti na adresu Bajzova 12, Bratislava, ktorú uviedol žalobca v žalobe a o ktorej ilustráciou v Registri obyvateľov SR a Sociálnej poisťovni a.s. zistil, že na uvedenej adrese má žalovaná od 26.2.1987 evidovaný trvalý pobyt; zásielka súdu doručovaná žalovanej sa vrátila s poznámkou „ neprevzatá v odbernej lehote“. Súd prvej inštancie následne vykonal šetrenie miesta pobytu žalovanej dopytom na Okresné riaditeľstvo PZ v Bratislave, ktorý mu dňa 17.11.2016 (čl. 20) oznámil, že žalovaná na uvedenej adrese nebyva a svoj byt len prenajíma. Suseda žalovanej ktorá uviedla tieto informácie nevedela uviesť, kde by sa žalovaná mohla zdržiavať. Uznesením zo dňa 23.11.2016, č.k. 12C/128/2016-23 súd prvej inštancie vydaný platobný rozkaz zrušil pre nedoručenie žalovanej do vlastných rúk (§ 265 ods.1, § 266 ods.1,3 C.s.p.) a následne Oznámením o podanej žalobe v predmetnej veci podľa ust. § 116 ods.2 C.s.p. oznámil podanú žalobu a žalovanej doručoval žalobu s prílohami a výzvu na vyjadrenie sa k žalobe spolu s poučením. Úpravou sudcu zo dňa 15.3.2017 nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 25.4.2017, ktoré doručoval žalovanej na miesto jej evidovaného trvalého bydliska (predvolanie sa vrátilo súdu prvej inštancie s poznámkou „ neprevzatá v odbernej lehote,“). V priebehu pojednávania nariadeného na deň 25.4.2017 prejednal žalobu v neprítomnosti strán (žalobca v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 21.4.2017 ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní, požiadal o rozhodnutie vo veci bez jeho prítomnosti a prítomnosti jeho právneho zástupcu a zároveň podal návrh na rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie) a vo veci rozhodol. Písomné vyhotovenie rozsudku zo dňa 25.4.2017 žalovaná riadne prevzala na adrese evidovaného trvalého pobytu (J. XX, J.) a podala voči nemu odvolanie.

15. Vychádzajúc z uvedenej chronológie úkonov súdu prvej inštancie je treba konštatovať, že jeho procesný postup pri doručovaní písomností súdu, ako aj pri vyhodnocovaní dôkaznej situácie bol správny. Je zjavné, že žalobca predložil dôkazy, z ktorých súd prvej inštancie správne vyvodil, že medzi stranami došlo k vzniku právneho vzťahu (k právne dovolenej ústne uzavretej dohode o pôžičke, na základe ktorej dňa 17.7.2014 poukázal žalobca na účet žalovanej sumu 5 000 eur s označením „pôžička) a i to, že nárok žalobcu je odôvodnený, t.j. uviedol dostatok skutkových tvrdení a uniesol dôkazné bremeno na ich preukázanie (výpisom z účtu žalobcu zo dňa 17.7.2014). Následkom nečinnosti žalovanej, ktorej poslednou procesnou možnosťou využitia prostriedkov procesnej obrany (t.j. uvedenia skutkových tvrdení, ktorými by poprela skutkové tvrdenia žalobcu, návrhov na vykonanie dôkazov a vznesenie prípadných hmotnoprávnych námietok) bol okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 C.s.p.), bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané v jej neprospech, pri zohľadnení zisteného skutkového stavu vyplývajúceho z dokazovania vykonaným súdom prvej inštancie a jeho právneho posúdenia. Pokiaľ žalovaná v prílohe odvolania pripojila listinné dôkazy - rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13.11.2002, sp.zn. 15C/156/02 a Čestné vyhlásenie W.. C. J. zo dňa 16.6.2017, na tieto odvolací súd neprihliadal, keďže v danej veci nie sú splnené podmienky uvedené v § 366 C.s.p. na prihliadnutie k skutkovej argumentácii odvolateľky (v podobe nových skutočností a dôkazov) uplatnenej v rámci odvolacieho konania (táto sa netýka procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, nie je ňou preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ani to, že ich odvolateľka bez svojej viny nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie).

16. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.2 C.s.p. (vrátane závislého výroku o trovách konania) ako vecne a právne správne potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).